

Ústav Romanistiky FF JU v Českých Budějovicích
Školitelský posudek na bakalářskou práci

Název: **Výskyt apozice ve španělských žurnalistických textech**
Autorka: **Martina Grabmüllerová**

Cílem předkládané bakalářské práce je analýza výskytu apozice ve vybraném vzorku španělských žurnalistických textů (*El País*). Volba tohoto žánru textů umožňuje autorce daný jev dobře pozorovat, neboť apozice patří právě mezi prvky charakterizující žurnalistický styl. Úzce zaměřené téma by se mohlo zdát jako jednoduché, nicméně způsob, jakým jej autorka zpracovala, přináší velice zajímavé výsledky.

Diplomandka nejprve představuje pojem *jmenné syntagma*, jehož apoziční postavení bude předmětem analýzy. Pro představení *apozice* volí autorka jako základní literaturu *Nueva gramática de la lengua española*, kterou doplňuje dalšími relevantními zdroji (Báez, Dubský, Králová 1999; Gómez Torrego 2002; Čermák, Zavadil 2010; Bosque, Demonte 1999). Zde musím ocenit způsob, jakým Martina Grabmüllerová zpracovala teoretickou/literární rešerši: podařilo se jí z různorodých koncepcí dle různých kritérií vytvořit jednotný a přehledně uspořádaný celek, v němž mezi sebou porovnává různé přístupy a názory na apozici.

Vzhledem k tomu, že analýza je provedena na žurnalistických textech, zařazuje autorka kapitolu o publicistickém stylu a jeho jazykových aspektech; i zde se diplomandka opírá o relevantní literaturu (*Současná stylistika. Vybrané problémy španělské literatury*, Cvrček & kol 2010, *Manual de estilo del diario "El País" de España*)

Vlastní výzkum spočívá ve statistickém zpracování výskytu apozice ve vzorku 30 náhodně vybraných textů zpravodajského stylu (*El País: Internacional, Política, Economía*). Posbíraný vzorek je dostatečně průkazný, čítá přes 20 tis. slov a obsahuje 726 větných celků. Při statistickém zpracování se autorka nespokojuje s pouhým vyčíslením výskytu (který konstatuje ve výši 6-7 apozic na text), nýbrž se soustředí i na jednotlivé typy apozice (vysvětlující, specififikující, emfatické) a konstatuje výskyt i různých dalších podtypů: numerativní, "A de B", řetězené či kombinované "*apozice v apozici*". Diplomandka tak prokazuje schopnost aplikovat teoretické poznatky na jazykový materiál, který je zpracován nadměru pečlivě. Všimá si dokonce i prohřešků ze strany autorů, kteří nedodržují španělské konvence interpunkce. Za zásadní však považují hlavně to, že Martina Grabmüllerová nezůstává v rovině deskriptivní, ale naopak se snaží zjištěné výsledky komentovat a objasnit. Kupříkladu dvojnásobně vyšší počet vysvětlující apozice vysvětluje tím, že "*použití specififikující apozice je poněkud omezenější, jelikož nepřipouští rozsáhlá jmenná syntagmata*" (str. 30), nulový výskyt emfatické apozice dává do souvislosti s podstatou zpravodajského stylu, který by měl "*potlačovat jakýkoliv náznak emocionality a subjektivního hodnocení*" (str. 31). Identifikované chyby v interpunkci vysvětluje časovou tísní, v níž mnohdy články vznikají, případně globalizačními vlivy zejména anglického jazyka.

Diplomandka se také zaměřila na obsah apozice, u něhož konstatuje vysokou míru výskytu vlastních jmen (zejména antroponym) v různých pozicích a druzích apozice. Kromě se toho se diplomandka zaměřila i na syntaktické preference apozice, tj. snažila se zachytit, zda určitá syntaktická pozice/funkce je exponována více či méně. Výčtu funkcí substantiva ve větě autorka přiřadila odpovídající počty, které ukázaly na preferenci pozice podmětu, přívlastku a přímého předmětu.

Za zajímavý nápad považuji i analýzu výskytu apozice vzhledem k průběhu textu. Autorka dochází ke zjištění, že nejvíce apozic se vyskytuje v první čtvrtině textu, což vysvětluje nutností upřesnit informace. Tento závěr je logický a lze jej obecně přepokládat, nicméně není mi známo, že by tak zřejmá věc byla vyčíslena.

V závěrečném hodnocení bych chtěla ocenit celkové zpracování tématu, od koncepčního, přes jazykový ke grafickému. Práce Martina Grabmüllerové je ukázkou precizního zpracování, k němuž značnou měrou přispívá vysoká jazyková úroveň. Z textu je patrné soustředěné zaměření na přesně definovaný cíl, kterému je podřízena struktura práce; autorka postupuje logicky a přehledně. Diplomandka prokázala – podle mého názoru – vysokou schopnost teoretického zpracování a aplikace na jazykový vzorek; přidanou hodnotou je značná invence v možnostech analýzy jazykového vzorku, který autorka zpracovala z různých hledisek a naprosto vyčerpávajícím způsobem.

Závěrem konstatuji, že předkládanou bakalářskou práci Martiny Grabmüllerové považuji za velice kvalitní, přínosnou, splňující – a i převyšující - kritéria kladená na tento typ kvalifikačních prací a plně ji **doporučuji k obhajobě** s předběžným hodnocením **výborně**. Výsledky, které přináší, doporučuji ke zveřejnění v relevantním odborném periodiku.

V Českých Budějovicích dne 6. června 2013.

Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.